

Heřmanický občasník

Nejen pro občany Heřmanic

Ročník 8.

Číslo 2. Duben 2018

Jak se dělají noviny

Televizní diváci mají v této otázce víceméně jasno ze sledování mnoha seriálů, ať už tuzemských, či zahraničních. Je to vlastně docela jednoduché. Každá redakce musí mít redaktora suveréna, který si ví vždycky rady, má výjimečné postavení a pravomoci, ale protože je charakter, občas utrousí nějaké to moudro pro poučení svých méně zkušených kolegů. Mezi nimi se zcela samozřejmě musí nacházet ambiciózní mladá absolventka novinářské fakulty, která našeho suveréna zaujala nejen svým atraktivním zjevem, ale i nesporným talentem. Přidejme k tomu šikulu fotoreportéra, co se s kamerou vecpe úplně všude, a také méně úspěšného, o to ambicióznějšího kolegu, jenž se neštítí žádného podrazu, aby se prosadil. A potom tam musí být šéfredaktor, který všechno řídí a koriguje. Má to ale háček, musí noviny řídit tak, aby to bylo v souladu se zájmy majitele oněch novin.

Zapomněl jsem na něco? Možná ano, ale to není důležité. Ono to všechno může být úplně jinak. Redakce šlape jako dobře namazaný stroj, nikdo nikomu nezávidí úspěch, všichni si navzájem pomáhají, když má někdo krizi, nahradí ho kolega, šéfredaktor si nenechá od nikoho diktovat a nechá redaktory psát to, co opravdu zjistili. Prostě hotová selanka.

Promiňte mi, milí čtenáři, trochu té ironie. Chtěl jsem tím vaši pozornost tak trochu upoutat k našemu, vlastně vašemu, Heřmanickému občasníku. Protože náš redakční kolektiv absolutních novinářských amatérů se snaží ze všech sil vytvořit z každého čísla nejen něco k okamžitému pobavení, ale i k poučení příštím generacím občanů. A motivujícím pro naše snažení není žádný mecenáš, ale jenom vy čtenáři, naši spoluobčané. Co nám asi trochu chybí, je právě vaše vyjádření, jak se nám to daří.

oba

Z historie obce a okolí – Willy Effenberger

Heřmanický Svazarm 1. část

Vážení čtenáři,

chtěl bych vám přiblížit historii Svazarmu v Heřmanicích a okolí v šedesátých letech minulého století. Protože jsem zatím nenašel žádné písemné zprávy o jeho činnosti, budu psát pouze tak, jak jsem tehdejší dobu prožíval. Přál bych si, aby se ke mně přidali i další moji žijící souputníci a připojili svoje vzpomínky, které mohou předat naší redakci prostřednictvím obecního úřadu.

Jednoho dne na konci vyučovací hodiny přišel na naši školu pan Josef Růžička. Byl kovářem a podkovářem u pana Hastrdla, který měl kovárnu v místech dnešního obřadního autobusu. Pan Růžička byl znám jako odbojář a měl atletickou postavu. Vyprávěl nám, že parta chlapců v našich letech našla v Dětřichově vojenskou municí, mezi ní i výbušné plnicí pero. Chlapci se snažili oddělit střelu od nábojnice a při manipulaci došlo k výbuchu. Ukázal nám hroznou fotografii zraněné ruky jednoho z chlapců a nabádal nás, abychom veškeré takové nálezy oznámili svým rodičům nebo přímo tajemníkovi místního národního výboru.

Nálezy jsme pilně oznamovali, ale jen do chvíle, kdy nám jeden náš spolužák přinesl ukázat revolver Nagant, zvaný bubinčák, ale bez nábojů. Byl to učenlivý a velmi ctižádostivý žák 5. třídy, který chtěl být vždy mezi prvními. Našel se však závistivec, který to na něj řekl slečně učitelce. Ta mu revolver sebrala a po vyučování i s Mirkem, tak se chlapec jmenoval, navštívila jeho rodiče. Ukázalo se, že revolver je legálně v držení jeho otce, který si ho později mohl vyzvednout na MNV.

Po této události nás znovu navštívil pan Růžička a zeptal se nás, kdo by si chtěl zastřílet. Že má doma vzduchovku značky Slavie na diabolky, tři vojenské vzduchovky na broky a opravdové terče. Nadiktoval nám pozvánku, kterou jsme museli podepsat a nechat ji podepsat i rodičům.

V neděli jsme se před školou seřadili do dvojstupu a pod vedením pana školníka se vydali do kopce, kde byla v pískovně vybudována střelnice. Na čtyřech kůlech byla připevněna dvě prkna a na nich čtyři terče. Kolíky bylo vyznačeno území pro diváky, přípravu pro střelce a vlastní střeště. To vše zabezpečovali odbojáři a rodiče. Mistrovství školy zahájil předseda MNV Kristiánov pan Skalický.

Mnozí z nás se s bídou trefili do terče, přesto jsme se těšili na příští závody a tvrdý trénink v podobě branné výchovy před nimi. Skoro každý chlapec chtěl být vojákem a bránit svůj domov, rodiče a vlast. Přispívaly k tomu zejména dobrodružné a válečné filmy. Ke sportovnímu střelení stačilo tenkrát mít seznam osob, vedoucího akce a místo konání. Později provádělo registraci a evidenci členů oddělení Sboru národní bezpečnosti v Heřmanicích. To už byl čas k založení organizace Svazarm s širokou působností.

Pokračování v příštím čísle HO.

Willy Effenberger

Červený kříž a červený půlměsíc

Lidstvo v celé své dlouhé historii vedlo více než čtrnáct a půl tisíce válek, tu větších, tu menších. Kromě stovek milionů lidí, kteří při nich přišli o život, další stovky milionů utrpěly různá zranění. Poražené armády ustupovaly, vítězné postupovaly vpřed a na raněné neměl nikdo čas. Pokud jim zranění nedovolilo následovat své vojsko, zůstali odkázáni na pomoc obyvatel okolních vesnic, většinou však je čekalo bolestivé umírání. Tento stav trval až do poloviny devatenáctého století.

V 19. století došlo k výrazným změnám ve vojenské technice, které si vyžádaly také kvalifikovanější složení armád. Namísto dobrovolníků, kteří byli najímáni za určitou finanční odměnu, v níž byla započítána i příslušná rizika v podobě možného zranění, byly vytvářeny profesionální armády, jejichž příslušníci již nebyli ochotni přinášet tato rizika. To si vyžádalo i určitá opatření ke zlepšení osudu raněných a nemocných ve válkách.

Půdu pro to do jisté míry připravil již v roce 1762 francouzský filosof Jean Jacques Rousseau, který ve svém díle O společenské smlouvě vyslovil názor, že ve válce jsou nepřáteli pouze státy, a ne jejich jednotliví obyvatelé. Takže osoba, která se stane neschopnou boje, má být nejen ušetřena, ale musí jí také být poskytnuta pomoc. Nebylo to sice hned, ale postupně se v řadě zemí objevovaly snahy skupin osob či jednotlivců o zlepšení péče o oběti válek. Rozhodující pro urychlení tohoto snažení byly dvě krátce po sobě jdoucí války.

První z nich byla tzv. krymská válka v letech 1853-1856, v níž se střetlo Rusko s Anglií, Francií, Tureckem a Sardinii v boji o přístup ke středomořským úžinám Bospor a Dardanely. Na stranách obou armádních uskupení se objevili dobrovolníci,

kteří začali organizovat pomoc raněným a nemocným vojákům. Byli jimi Nikolaj Ivanovič Pirogov a Florence Nightingalová. Nebudeme zabíhat do podrobností, jak se oba ocitli ve válečné vřavě, omezíme se na jejich činnost. Faktem je, že ti dva položili základy dobrovolné ošetrovatelské péče o raněné a nemocné vojáky na bojištích.

Pirogov využil svých zkušeností chirurga z předchozích kavkazských bojišť a v roce 1854 v Sevastopolu v čele týmu vyškolených zdravotních sester deset měsíců nepřetržitě sloužil raněným, často v dešti kulek a granátů. Jako první zorganizoval na bojištích dobrovolné zdravotnice, na odsunových cestách zřizoval zdravotnické stanice.

Florence Nightingalová pod vlivem článku zpravodaje londýnských Timesů, v němž popisoval hrůzné podmínky, v nichž žijí ranění a nemocní v krymské válce, shromáždila 24 pečlivě vybraných dobrovolnic a vypravila se s nimi do Istanbulu. Tam v obrovských kasárnách našly 18 000 raněných a nemocných vojáků v otřesných podmínkách. Florence v krátkém čase získala dalších 50 dobrovolnic a zorganizovala na tehdejší dobu skvělou nemocniční službu. Kromě ošetřování pacientů dohlížela také na řádné vytápění a správný chod kuchyně. Krátce po zavedení základních hygienických zásad se výrazně snížila úmrtnost nemocných a raněných. Ti ji přímo zbožňovali a říkali jí „dáma s lampičkou“, protože ji charakterizoval olejový kahan. Ten se později stal symbolem péče o raněné a nemocné. Ještě po sto letech byl na broži našich zdravotních sester a teprve v roce 1956 byl nahrazen znakem červeného kříže.

Druhou ze zmíněných válečných střetnutí byla bitva u Solferina v roce 1859, v níž proti sobě stály armády Francie a Rakouska, v jeho řadách i armáda italská. Pro zajímavost, jedním z jejích velitelů byl pozdější slavný revolucionář Giuseppe Garibaldi. Ovšem mnohem důležitějším pro naše vyprávění je ženevský rodák Henri Dunant, který se v bitvě ocitl vlastně náhodou. Původně do Itálie odjel za císařem Napoleonem III., aby od něho získal povolení stavět mlýny v Alžírsku. Na této své cestě se u obce Solferino stal svědkem nejkrutější bitvy oné doby. Na obou stranách proti sobě bojovalo celkem 320 000 vojáků a na tehdejší dobu byl nasazen obrovský počet 900 děl a kanónů.

Po bitvě, v níž zvítězili Francouzi, zůstalo na bojišti více než 40 000 padlých a raněných.

Dunant zjistil, že se o raněné vojáky téměř nikdo nestará, a po tři dny a tři noci jim s několika dobrovolníky poskytoval první pomoc. Ošetřoval je bez ohledu na barvu uniformy podle svého přesvědčení, že „všichni lidé jsou si bratry“. Po návratu do Ženevy přemýšlel o tom, co by se dalo udělat, aby se podobné hrůzy nemohly

opakovat. Také se dozvěděl o podobných zkušenostech Pirogova a Nightingalové. Rozhodl se k napsání útlé knížečky v rozsahu pouhých 62 stran, kterou vydal v Ženevě 8. listopadu 1862 pod názvem Vzpomínky na Solferino. V jejím závěru navrhl založit mezinárodní dobrovolnou organizaci na pomoc raněným vojákům a současně uzavřít mezinárodní dohodu o jejich ochraně. A nejen to! On tu svou knížku rozeslal evropským panovníkům. A protože příliš nespolehal na poštu, procestoval řadu evropských států a snažil se osobně získat panovníky pro své myšlenky. U mnoha z nich se mu to i podařilo.

Také díky tomu se mu za pouhé tři měsíce po vydání knihy podařilo založit v Ženevě **Stálý mezinárodní výbor pro pomoc raněným**, nazývaný také **Výborem pěti** podle počtu zakládajících členů. Jeho posláním bylo šířit návrhy obsažené v knize a připravovat svolání mezinárodní konference k péči o vojáky raněné ve válkách. Ta se konala ve dnech 26.-29. října 1863 ve velkém sále ženevského paláce Atheneum a zúčastnilo se jí 36 zástupců 16 evropských států. Na ní byl založen **Mezinárodní výbor Červeného kříže**.

Delegáti vyzvali k zakládání výborů zemí pro pomoc raněným již v mírové době, dohodli se na tom, že budou cvičit a připravovat dobrovolné zdravotníky, a vytyčili zásadu nedotknutelnosti a neutrality zdravotnických zařízení a personálu označených červeným křížem v bílém poli. Ten byl přijat za univerzální znak nově založené organizace jako vyjádření úcty zemi, která se stala kolébkou první dobrovolné zdravotnické organizace, tedy Švýcarsku. Byl barevně obrácenou švýcarskou vlajkou.

Během dalších deseti let se podařilo ustavit 22 národních společností Červeného kříže. Mezi nimi byl 5. září 1868 založen také **Vlastenecký pomocný spolek pro Království české**, který se stal předchůdcem pozdějšího **Československého červeného kříže**. Ten byl založen 1. února 1919 a jeho první předsedkyní byla manželka našeho prvního prezidenta T. G. Masaryka Alice. Mezinárodním výborem Červeného kříže byl uznán 1. prosince téhož roku a 11. ledna 1920 byl přijat za člena **Ligy společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce**. Dnes je to **Mezinárodní federace Červeného kříže a Červeného půlměsíce**. Po rozdělení Československa byl Český červený kříž uznán Mezinárodním výborem ČK a ČP 26. 3. 1993 a za člena Mezinárodní federace byl přijat 25. 10. 1993.

Zbývá ještě vysvětlit druhou část názvu, tedy ten půlměsíc. V rusko-osmanské válce o průlivy Bospor a Dardanely v letech 1876-1878 používala osmanská říše červený půlměsíc, protože kříž neodpovídal náboženskému citění jejích vojáků. V druhém roce války Rusko uznalo posuzovat takto označené osoby a zařízení za neutrální. Mezinárodní konference Červeného kříže uznala používání Červeného půlměsíce v islámských zemích za legální. Formálně byl Červený půlměsíc uznán až diplomatickou konferencí v roce 1929.

Organizace Červeného kříže se stále více zdokonalovaly jak po stránce personální, tak i technickým vybavením. Bylo proto zcela logické, že se začaly uplatňovat i v dobách míru. Byla dobudována i organizační struktura na jednotlivých stupních, mnohde až po obce. Jak to bylo u nás, o tom si budeme povídat v příštím čísle.

oba

Co jste, hasiči...? Ivana Frankelová

Milí čtenáři,

tři měsíce utekly jako voda a mojí příjemnou povinností je vás seznámit, co vše nového se událo za tuto dobu. Pokud se na nás nebudete zlobit, tak to vezmeme letem světem, přeci jenom musí být únavné si stále něco připomínat.

Mládež a dorost

Za poslední dobu děti zvládly připravit další nástěnku, splnit odznaky odbornosti, vytvořit přáníčka pro onkologické pacienty při projektu Březen - měsíc tulipánů a ozdobit velikonoční strom na heřmanické návsi, čehož jste si samozřejmě všimli.

Co se týká dorostu, tak ten se usilovně připravuje na jarní sezónu. A jak se připravují, tak trenér se modlí za to, že se aspoň koukli na testy, které budou psát koncem května. Jak se říká, naděje umírá poslední a víra je pevná (jak u koho).

Dospělí

A jaké jsou novinky z JSDH Heřmanice? Tak podle statistik mých a kronikáře byly prozatím dva výjezdy. První byl na spadlý strom a druhý na požár travního porostu u rybníka.

Co jsme ale zapomněli napsat, je víkendový pobyt v Příbyslavi, který jsme vyhráli v anketě Dobrovolný hasič roku 2017 a který proběhl ve dnech od 9. do 11. 3. Pokud se zeptáte některého z malých hasičů, jak se měli o víkendu, tak dostanete odpověď „Dobrý!“ (přidejte si příšerný protáhlý obličej, koulící oči a vlastně celkový výraz Neotravuj, mám na práci něco jiného než se ti zpovídat). Malé děti vám pro změnu poví všechno od ranního pozdravu, dělání krutopřísných fotek (to jsou

takové ty fotky, kdy se děti, a hlavně ty malé, tváří jako velcí gangsteři) přes procházku po soutěži hledání pokladu.

A právě hledání pokladu bylo výjimečné v tom, že se vše točilo kolem hasičů. Přeci jenom zahrát si tuto hru ve městě, které je centrem hasičského hnutí, přímo

vybízí ke hře. Kuriozita byla, že se k malé zvěři přidali manželé, kteří jsou u skautů. Hledali a odpovídali na otázky, ze začátku našli otázky, odpověděli a pak vrátili otázku zpět, kde ji našli. Prostě taková příjemná sobota, na kterou budeme rádi všichni vzpomínat. Při zpáteční cestě jsme navštívili muzeum Škoda v Mladé Boleslavi. Samé nezapomenutelné zážitky.

A co nás čeká dál? Velikonoční pohár, Krásnoleský víceboj, O štít města Frýdlantu, obvodové kolo hry Plamen, okresní kolo hry Plamen - dorost a samozřejmě čarodějnice. Ale na co vás určitě chceme pozvat, je **16. 5. - Český den proti rakovině**, kdy naši mladí hasiči budou v Heřmanicích, Děřichově a Kunraticích prodávat kytičky měsíčku lékařského. Doufáme, že nás podpoříte a koupíte si kytičky u nás.

Jedna z mnoha krutopřísných fotek. Další fotky naleznete na sdhhermanice.rajce.idnes.cz.

TJ Sokol – cvičili jsme pro radost, pro zdraví – Dáša Judlová

Minulost – období 1981-89

V úvodu představujeme cvičenku, která byla organizována v TJ v letech 1981-89. Zúčastňovala se pravidelně cvičebních hodin a nabízených akcí. Například absolvovala okresní soutěže v lehké atletice, kde se často umísťovala na 5.-10. místě. V místních soutěžích (přespolní běh, stolní tenis...) bývala na 2.-3. místě. Při vystupování cvičenek na společenských akcích v Heřmanicích byla určitě pro všechny oporou. Nechyběla na pořádaných besídkách, výletech, brigádách... Usměvavá, milá, pracovitá... Jitka Sekáčová (roz. Filová) nyní zavzpomíná na své členství v Sokole. Děkuje Ti, Jitko, za příspěvek a přejeme i nadále sportovního ducha, hodně zdraví, štěstí a úspěchů v osobním a společenském životě.

1981

2014

Vyrůstala jsem v Heřmanicích, mám na ty roky moc hezké vzpomínky, díky za možnost se do nich zas trochu ponořit.

Heřmanice nám dětem poskytovaly dost velký a volný prostor pro řádění venku (čehož jsme náležitě využívali), mj. jsme i s našima jezdili po výletech, ale co se týče organizované činnosti, byl nám k dispozici Sokol, kroužek Červeného kříže, hasičský kroužek, možnost hrát i závodně šachy ve vedlejší Dětřichově. Všim tímhle jsem si třeba já více či méně prošla a jsem za to ráda.

Vůbec si už nepamatuji začátky, ale vím, že v první třídě, tj. 1981, jsem nastoupila do Sokola, postupem času se přidali i mí bratři a já v tom jela během celé školní docházky na základce až do osmé třídy, r. 1988. Sokol byla nejvíc pravidelná záležitost. Středa co středa, od pěti do sedmi hodin, se skoro železnou pravidelností, pokud náhodou nepřišla nemoc nebo něco neočekávaného. Sešly se tam skoro všechny děti z vesnice, další z vedlejšího Dětřichova a dojížděla i skupinka z dětského domova ve Frýdlantě. Vnímala jsem nás jako partu kamarádů a bylo to vždycky moc fajn. Když bylo hezky, hrálo se na hřišti u školy, když zas tak hezky

nebylo, jely se “pecky“ hlavně ve vybíjené v tělocvičně. Většinou nás vyplivla tělocvična dost ostřílené a vysáté z energie, ale zase ve vybíjené na tělocviku ve škole se to často ukázalo jako dost dobrá příprava, což jsem brala hodně pozitivně. A celkově jsme si tak nějak přirozeně hrou udržovali fyzickou kondici a potažmo zdraví. Kromě vybíjených se hrál volejbal, různé míčové hry, soutěže, cvičilo se na náradí, skákalo přes provaz (to mi fakt šlo).

Všechny akce se neodehrávaly jen v domácím prostředí. Každoroční atletické závody v Liberci bylo zas trochu jiné povyražení, soupeřilo se s různými dalšími školami a závodníky z Libereckého kraje, snaha vytáhnout ze sebe maximum, o trochu vyšší level. Skvělé byly branné závody po lese se stanovišti na plnění úkolů a taky zkouška orientace (s tou mám problém doted'). Pamatuji si výlety do Prahy, Mělníka nebo na Kokořín společně se staršími ročníky. Už v autobuse bývalo veselo a pohoda. V rámci Sokola se pořádaly také různé schůze a besídky.

Všichni jsme měli modré tepláky jednoho střihu a materiálu, s kapsou na zadku, někdy trochu vytahaná kolena, triko a cvičky, klasika, „outfit“ se tenkrát nijak moc neřešil, hlavní bylo vyblbnout se a pobavit, vybit energii a hlavně být spolu pohromadě. Nebyly mobily, tablety ani žádné další vymoženosti technologie, program v televizi nestál za nic. Finanční zázemí měli všichni dost podobné, spíš míň než víc, přesto bych řekla, že dětství bylo tenkrát o poznání bohatší a bezstarostnější, než je tomu dnes.

Přestože mé sportovní výsledky nebyly nikterak extra oslnivé, titulem vrcholové sportovkyně jsem se asi minula na míle daleko, můj hodně kladný vztah k pohybu to nijak nepoznamenalo. Vždycky jsem se snažila i svoje děti vést k pohybu, i jen tak pro radost. Rádi si s rodinou rekreačně zajedeme na kola po různých koutech republiky i mimo, vyrážíme na brusle, příležitostně na běžky, chodíme plavat, cvičím jógu i jako lektorka a moc mě to baví.

Něco už má člověk dáno, ale určitě si z těchto zkušeností z dětství vezme do života i další benefity, jakými jsou vytrvalost, soutěživost, cílevědomost nebo smysl pro týmového ducha či fair play.

Neskutečným překvapením pro mě bylo, s jakou pečlivostí a úhledností je za celá léta vedena kronika, která je plná fotek, detailních výsledkových listin jednotlivých závodů, se zvýrazněním „místních závodníků“, popisů různých akcí, výstřížků z novin i vstupenek z navštívených míst. Protože mám ráda vzpomínky a nostalgie, nahlédla jsem do ní po velké spoustě let fakt s úžasem. Svědčí to o tom, že to všechno kolem muselo být činěno s pořádně velkým nasazením. Musím říci, že jsem si až s odstupem času uvědomila, jak manželé Judlovi museli tomuto poslání věnovat podstatnou část svého času i životní energie i s vědomím, že děti a mladí berou všechno tak nějak jako automatickou věc. Takže dodatečně (určitě ne jen za sebe)... velký respekt a dík!

Jitka Sekáčová, roz. Filová,
ročník 1974

Současnost

Rozloučení

Bohužel, letošní rok nezačal dobře. Dne 9. ledna 2018 jsme se rozloučili se starostkou Sokolské župy Ještědské Liberec, která zemřela 28. 12. 2017. Budeme na Vlastu Landovou s úctou vzpomínat. Vážíme si její spravedlivosti, zúčastnila se v roce 2015 heřmanických oslav, v rámci župního výletu 28. 9. 2017 navštívila Heřmanice. Měla ráda růže. Zastávala sokolskou myšlenku „Člověk sám o sobě znamená nejistotu, pochyby, chaos, člověk se svými druhy znamená sílu a pevnost.“

Župní výlet - starostka Vlasta Landová mezi svými přáteli

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Slet - informační letáček

SOKOL REPUBLICE SLETOVÝ ROK V LIBERECKÉM KRAJI

So 20. 1. 2018 / 10–17 h

PLAVEME NA SLET

Plavecký bazén Liberec
Uplavou naši sokolici 100 km?

So 10. 2. 2018 / 18–20 h

SOKOL V PROMĚNÁCH ČASU

Městské divadlo Železný Brod
Komponovaný program o minulosti
a současnosti Sokola

So 21. 4. 2018 / 9–15 h

ŽIJEME SPORTEM

Jilemnická sportoviště
Sokolský sportovní den
v Župě Krkonošské – Pecháčkově

9.–10. 6. 2018

KRAJSKÝ SLET V TURNOVĚ

1.–6. 7. 2018

VŠESOKOLSKÝ SLET PRAHA

Eden Aréna, Praha-Vršovice
Účast a reprezentace cvičenců
Libereckého kraje

31. 8. – 1. 9. 2018

SETKÁNÍ SOKOLŮ V ČESKÉM RÁJI

Areál Pleskoty
Pestrý program pro cvičence od 5 do 150 let

Pá 28. 9. 2018 / 16–19 h

NAŠÍ FURIANTI

Divadlo F. X. Šaldy, Liberec
Slavnostní odpoledne s divadelní inscenací

So 17. 11. 2018 / od 13 h

SE SOKOLEM NA SOKOL

Malá Skála
Pěší pochod na vrch Sokol a společenský večer

So 8. 12. 2018 / 16–18 h

KRAJSKÁ SOKOLSKÁ AKADEMIE

Městská sportovní hala Jablonec nad Nisou
Sportovní exhibice tří žup Libereckého kraje

ZVEME VÁS I ŠIROKOU VEŘEJNOST!

100

XVI. VŠESOKOLSKÝ SLET PRAHA 2018 představujeme hromadné skladby ČOS

XVI.
VŠESOKOLSKÝ
SLET 2018

Výcvikové zařízení služební kynologie – Josef Dušánek

Seriál: Dějiny služební kynologie celní správy a Výcvikového zařízení služební kynologie Heřmanice - 8. část

Milí čtenáři,

na tomto místě vás postupně seznamujeme s historií našeho výcvikového střediska. Dnešní díl pojednává o národních kynologických šampionátech.

V následujícím vyprávění vycházíme z knihy Dějiny československé služební kynologie autora Jiřího Rulce, z podkladů Výcvikového zařízení služební kynologie Heřmanice a z osobních vzpomínek pana Josefa Dušánka, zakladatele a současného vedoucího střediska.

Národní šampionáty

Generální ředitelství cel je prostřednictvím výcvikového střediska v Heřmanicích pravidelným pořadatelem otevřeného mistrovství psovodů služebních psů ve vyhledávání drog, tabáku a kategorie psů obranných s mezinárodní účastí. I. ročník tohoto mistrovství organizačně zajišťoval Oblastní celní úřad Děčín v roce 1996 na Mezní Louce. Od roku 1997 se pak všechny další šampionáty pořádaly vždy již v režii VZSK Heřmanice, a to postupem doby jako otevřené s účastí všech bezpečnostních sborů ČR, tj. Celní správy, Policie ČR, Cizinecké policie, Armády ČR, Vojenské policie a Vězeňské služby ČR, a také s účastí zahraničních družstev celních správ a zahraničních rozhodčích (Rakouska, Německa, Nizozemí, USA a Austrálie). Mezi pravidelné účastníky patřily např. Norsko, Rakousko, Slovensko, USA, Polsko, Lotyšsko, Rusko, Moldávie a další státy. Řada zemí na naše šampionáty vysílala pozorovatele, např. Rusko, Izrael, Litva, Bulharsko, aby následně začaly podle českého vzoru (a mnohdy i českých propozic) pořádat svá národní mistrovství.

Z dávnověku kynologických šampionátů...

Vedle drogových šampionátů bylo v době, kdy celní správa disponovala větším počtem všestranných psů (určených nejprve především pro tzv. zelenou hranici a následně pro problematiku tržišť, exekucí a nelegální zaměstnanosti), uspořádáno několik šampionátů kategorie všestranných psů. Většinu z nich organizovalo výcvikové středisko Horní Lipka, přičemž vzhledem ke stálému poklesu počtu těchto psů byl zatím poslední šampionát této kategorie uspořádán v roce 2006 výcvikovým střediskem Heřmanice ve sportovním areálu v Novém Městě pod Smrkem, a to společně s drogovým šampionátem. Obnovu tradice v pořádání šampionátů psovodů služebních psů obranných středisko zahájilo v roce 2016 velkou mezinárodní kynologickou akcí, pracovně nazvanou „3 v 1“ (tj. šampionáty ve vyhledávání drog, tabáku a psů obranných).

Tradice souběžně pořádaných šampionátů pak pokračovala i v dalších letech, kdy kategorii všestranných psů nahradil otevřený šampionát služebních psů určených pro vyhledávání tabákových výrobků s mezinárodní účastí, který doplňoval drogový šampionát.

Národní kynologické šampionáty Celní správy ČR mají vedle vysoké soutěžní úrovně vždy vysokou společenskou úroveň. Bývají pravidelně zahajovány v prostorách obřadní síně městské radnice ve Frýdlantě, a to vždy pod záštitou generálního ředitele Generálního ředitelství cel, starosty města Frýdlantu a v posledních letech i pod záštitou hejtmána Libereckého kraje a ministra financí. Závěr šampionátů pak často probíhá s bohatým prezentačním a protidrogovým programem, určeným zejména pro školy a veřejnost, na náměstí T. G. Masaryka ve Frýdlantě. Účastní se ho tuzemští i zahraniční hosté, zástupci Parlamentu a Senátu ČR, krajských a městských samospráv i bezpečnostních sborů ČR.

Ze závěrečného slavnostního ceremoniálu 17., 8. a 8. mezinárodního mistrovství psovodů služebních psů Celní správy ČR ve vyhledávání drog, tabáku a v kategorii psů obranných v červnu 2016

Aktuálně z VZSK Heřmanice

Milí čtenáři,

protože se články o aktuálním dění ve VZSK Heřmanice, které byly uveřejněny v minulých číslech Heřmanického občasníku, týkaly především aktivit střediska na mezinárodním poli, rozhodli jsme se protentokrát podat zprávu o práci našeho střediska v rámci jeho tuzemské působnosti. Výcvik psovodů české celní správy je samozřejmě základem náplně práce heřmanického kynologického střediska, a tak pro vaši představu uvádíme v tomto čísle informace o konkrétních výsledcích práce českých celních kynologů a jejich čtyřnohých parťáků.

Každý psovod Celní správy ČR prochází s novým služebním psem, jehož obvyklá délka služby je kolem osmi až deseti let, tříměsíčním základním kurzem. Každý rok je poté psovod se služebním psem přezkušován v tzv. kondičním kurzu. Veškerý tento výcvik probíhá v heřmanickém kynologickém středisku, a tak je to právě u nás v Heřmanicích, kde čeští celničtí psi získávají své dovednosti, které potom mají velmi konkrétní pozitivní dopad v praxi.

Pro vaši lepší představu uvádíme následující tabulku, která předkládá počty záchytů zájmových komodit služebních psů Celní správy ČR v loňském roce. Jinými slovy, nebýt psů vycvičených v Heřmanicích, nemohla by se Celní správa ČR „chlubit“ například odhalením celkem téměř 104 kilogramů drog nebo 247 kusů produktů CITES, což jsou buď živé exempláře, nebo produkty vyrobené z ohrožených druhů volně žijících živočichů a rostlin chráněných podle mezinárodní úmluvy CITES. Právě u záchytů drog navíc platí, že zhruba 80 % všech drog Celní správy ČR je nalezeno jen díky služebním psům.

Záchyty zájmových komodit psovodů Celní správy ČR		
v roce 2017		
Kategorie	Počet případů	Odpovídá množství
Drogy	908	Celkem 103,969 kg a 28 977 ks (např. extáze, léky pro výrobu pervitinu apod.)
Tabák a cigarety (bez platných kolků)	71	Z toho 13 záchytů tabáku: 51,3488 kg a 58 záchytů cigaret: 1 032 480 ks
Ohrožené druhy volně žijících živočichů a rostlin chráněných dle úmluvy CITES	46	Celkem 247 ks a 353 g
Bankovky (nadlimitní převoz)	17	Celkem 642 300 v Kč; 493 318 v EUR; 43 500 v USD
Nelegálně držené zbraně	1	10 ks
Láh, lihoviny (bez platných kolků), víno	6	Celkem 15 l lihu; 45,9 ks lihovin; 220,8 l vína

Pod výše uvedenými čísly si můžete představit práci celkem 65 služebních psů Celní správy ČR pod vedením 36 psovodů umístěných na jednotlivých celních úřadech a dále 7 instruktorů kynologického výcviku. Psi na tzv. pachové speciální práce, tedy psi vycvičení na detekci zájmových komodit pomocí svého vynikajícího čichu, byli nasazováni do služby na mezinárodních letištích, na poštách, na silnicích při kontrole

osobních a nákladních automobilů a autobusů, na železnicích, ve skladech zboží či při domovních prohlídkách. Psi kategorie obranný, což je historicky nejstarší kategorie služebních psů, která byla u Celní správy dříve využívána při ochraně tzv. zelené hranice, v dnešní době pracují např. při hlídání celních skladů, kontrole nelegální zaměstnanosti, při domovních prohlídkách a exekucích a při kontrole hazardu např. v rámci odhalování nelegálních heren.

Martina Strnadová

Heřmanické kukátko - Alena Lennertová

První čtvrtletí tohoto roku se klubové aktivity dařilo úspěšně rozvíjet. Přinášíme krátký přehled toho, co se odehrálo s klubem do konce měsíce března.

V lednu jsme si udělali trochu volno, proto jsme první letošní aktivitu uvedli až 10. února. Byla to premiéra netrpělivě očekávané **Spižírny**. Možná si vzpomenete, že výměna dobrot, které vyšly z letních zavařovacích maratonů, byla plánovaná už na podzim loňského roku. Bylo ale těžké najít vhodný termín, a tak jsme se rozhodli pro volnější únor. Ukázalo se, že uprostřed

zimního období se ve většině špajzek už moc zásob nenachází ☺. I to je důležitá zkušenost. Přesto se nás sešla zase pěkná skupina, velká část se účastnila poprvé. Bylo to moc příjemné odpoledne, každý si odnesl domů pár senzačních lahůdek. Už teď se těším na letošní podzim. Spižírna se totiž určitě musí opakovat!

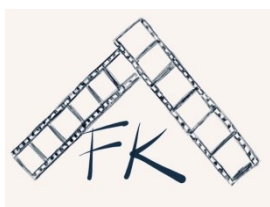

Co si budeme povídat, ale občas si šatník žádá výměnu. **Bazárek** 22. února byl nápomocen k prodeji či nákupu. Čile probíhala i výměna oblečení. Našlo se dost zajímavých kousků, které šlo zkombinovat s něčím jiným. Pro zpříjemnění atmosféry jste si mohli dát skvělé palačinky od Alči Lennertové.

Březen byl dost nabitý. Začal **maškarním bálem** pro děti 3. března. Sobotní odpoledne patřilo dětem a jejich hrátkám. Potkat jste zde mohli různé pohádkové bytosti. Pro děti bylo připravené občerstvení i krásný dort, který upekla Míša Pešáková. Všem, kteří se zapojili, děkujeme za pomoc s přípravou. Masky jste měli krásné, tak zase za rok.

O týden později, 10. března, se konalo v pořadí druhé **filmové promítání** v podkroví úřadu. Zase jsme měli možnost místnost a techniku malinko vylepšit. Nakonec jsme snad obraz, zvuk

i pohodlí vyladili. Viděli jsme pásmo pěti krátkých filmů autora Miroslava Stuchlého, který se ve svém volném čase věnuje natáčení asi patnáct let. Veřejné promítání svých filmů i dokumentů z projektu Promítej i ty! pořádá pravidelně, většinou v Liberci a v Jablonci nad Nisou. Snímky byly natočené v Liberci, ale i v Německu a Itálii. Děkujeme Mírovi a Zuzce, že do Heřmanic přijeli, a divákům za účast.

Další březnovou klubovou akcí, ovšem historicky nejpočetnější, bylo **asijské Kulinárium**. Z tohoto čtvrtečního odpoledne máme skutečně skvělé zážitky! Jelikož

suroviny na asijská jídla je třeba zajistit předem a v dostatečném množství, museli jsme dokonce omezit kapacitu a několik zájemců, kteří se hlásili na poslední chvíli, jsme bohužel odmítli. Přesto se 15. března sešlo v zasedačce úřadu dvanáct dospělých a několik dětí. Báječné je, že to ale nebyli jenom Heřmaničáci,

sjely se i účastnice z Frýdlantu, Děřřichova a Liberce! Učili jsme se pod vedením lektorky-kuchařky Moniky Kušňirové 3 asijské speciality: čínskou pikantní polévku, vietnamské jarní závitky a japonské sushi. Ačkoliv se tato jídla zdají obtížná, zjistili jsme, že připravit závitky nebo výtečné sushi na několik způsobů dokáže i šikovné osmileté dítě. Skvěle jsme si pochutnali a už teď přemýšlíme nad dalším dílem Kulinária!

Poslední pořádanou akcí bylo **pohádkové nedělní odpoledne**, které se odehrálo 18. března v místní lidové knihovně. V rámci kampaně *Březen – měsíc čtenářů*, která cílí na nejmladší čtenáře, jsme připravili několik her a aktivit na téma klasických českých večerníčků. Takticky jsme využili času krátce poté, co se obvykle děti schází v místní tělocvičně na míčové hry, a předem je s naším záměrem seznámili. Sešlo se osm bezvadných dětí a přibližně stejný počet dospělých. Mezi dětmi by se našlo podstatně méně nadšených čtenářů než mezi dospělými, ale přesto jsme se dobře pobavili a snad si ke knížkám časem najdou vztah i ti sváteční „knihomolové“.

A ještě něco ze sportovní rubriky ☺

Mohutných závějí sněhu se letošní zimu děti bohužel nedočkaly, ale mráz nám vykouznil ledovou plochu na bruslení, což je též fajn pro rodiny s dětmi i bez nich. Tak co, kdo z vás stihl zkusit letošní ledovou plochu na rybníku nebo v lomu?

V dalším čtvrtletí plánujeme praktickou tvořivou dílnu, v květnu nás čeká další díl Kulinária a v červnu v rámci filmového klubu chystáme premiérové cestovatelské povídání s fotografiemi z romantické Francie fotografky a cykloturistky Dáši Čadkové.

Za SPOK Alena Lennertová a Simona Benešová

Ze života „klubu důchodců“

Každý týden ve čtvrtek se setkáváme v „klubu důchodců“ již 26 roků. Slavíme narozeniny i svátky, kdy pohoštění připravuje oslavenec, jinak se v přípravě pohoštění střídáme.

Již několik let k nám jezdí paní Růženka Hamtilová z Dětrichova, kde setkávání důchodců zaniklo. Moc se jí u nás líbí.

Život v klubu si zpestřujeme různými výlety, například do Lázní Libverda, Hejnic, několikrát jsme jezdili do solné jeskyně do Frýdlantu, a to vždy 10x, aby se nám dobře dýchalo.

Při návštěvě muzea ve Frýdlantě se nám stalo, že při cestě výtahem k muzeu se s námi výtah zasekl a musel nás vyprostit údržbář MěÚ. Tak jsme se hodně nasmáli a v muzeu se nám líbilo.

Nedávno nám Alenka Lennertová připravila setkání s kapelou Heřmánek. Moc nás to potěšilo, zazpívali jsme si s nimi, zasmáli jsme se. Bylo to moc pěkné odpoledne.

V dřívějších letech jsme se vždycky na Silvestra v podvečer sešli před budovou OÚ, přinesli jsme si šampíčko, připili si na zdraví, dívali se na světlice v Polsku i u nás. Bylo to hezké.

Letos na konci roku nás pozval pan starosta na setkání do jeho kanceláře. Potěšilo nás to. Nejprve jsme si povídali a poté nás vyzval k přesunu do zasedačky. Před rozevřenými dveřmi zasedačky jsme zůstali stát v němém úžasu. Byla už tma, v zasedačce se nesvítilo a na stolech byly zapálené svíčky, byly slyšet krásné vánoční koledy. Ani jsme si nevšimli, že na stolech bylo na talířích přichystáno pohoštění. Byl to pro nás opravdu silný zážitek. Moc děkujeme panu starostovi i paní Alence, Pavlínce, Ivě, Simče a dalším, kteří se na krásném podvečeru podíleli. Odesli jsme si nejen dárečky – i ručně vyrobené, ale hlavně hřejivý pocit z celého setkání.

Ještě jednou velký dík a přání zdraví a úspěchů při zvelebování naší obce ke spokojenosti všech občanů.

A věřte nám, že i ve Frýdlantě nám závidí, jak se nám tu i po kulturní stránce žije. Važme si toho!

Za „klub důchodců“ Helena Hoffmannová

Amati Kraslice

Počátky této krušnohorské firmy se datují roku 1631 a spojují s jistým Melchiorem Lorenzem. V den jeho svatby na matrice zapsali jeho povolání „výrobce houslí“.

V 18. století se všichni mistři výroby houslí spojili v jeden cech. Zpočátku se housle vyráběly z domácích surovin (ze dřeva). Jenže hudební soubory si vyžádaly i výrobu dechových nástrojů. A tak nástrojáři začínají vyrábět dechové nástroje v rakouském a francouzském stylu.

Aby byla uspokojena poptávka, je založena v Kraslicích první továrna, píše se rok 1840. Brzy po ní následují další. Továrny spolupracovaly s malými živnostníky na výrobě jak dechových, tak i smyčcových nástrojů. Koncem 19. století v Kraslicích bylo založeno už 11 továren.

Obě světové války továrna přežila (za II. světové války bylo mnoho firem, které se soustředily na výrobu hudebních nástrojů, jenže všechny nepřežily konec války). V roce 1945 je shromážděno sdružení na výrobu hudebních nástrojů a dává si název AMATI.

V roce 1948 je většina výroby zestátněna a Kraslice se stávají střediskem výroby dechových a bicích nástrojů. Jenže je málo kvalifikovaných nástrojářů, a tak se otevírá učňovský obor a později i průmyslová škola, obě postupně navazují na staré tradice bývalé Odborné hudebně nástrojářské školy.

Postupně se zdokonaluje kvalita nástrojů a v roce 1955 probíhá první souborná výstava celého sortimentu nástrojů. Tyto výstavy byly pravidelné, aby hudební nástroje ukázaly domácím i zahraničním klientům. AMATI se dostala i na zahraniční výstavy a veletrhy.

Jenže v roce 1990 většina státních podniků prochází privatizací, ani AMATI se této katastrofě nevyhne. Světlo na konci tohoto temného tunelu nachází firma v říjnu roku 1993, přechází do firmy s ručením omezením a dostává název AMATI Denak (DEchové NÁstroje Kraslice).

Dnes najdete sídlo firmy v Kraslicích v Dukátové ulici č. 44. A od této firmy můžete mít saxofony, klarinety, flétny, fagoty, kontrafagoty, trubky, lesní rohy, křídlovky, melafony, suzafony, baskřídlovky, eufonie, pozouny, tuby a také bicí nástroje. Samozřejmě AMATI dělá i kufříky na své hudební nástroje a také poskytuje službu úpravy nástrojů, galvanické zušlechťení (technické zpracování kovů) či barvení součástí.

Zdroj: www.amati.cz

Albatros

Jste milovníci knih? A máte rádi dětské knížky? Pokud ano, pak se pojdte se mnou projít nejstarším českým nakladatelstvím.

Nakladatelství bylo založeno 15. dubna 1949, avšak pod názvem **Státní nakladatelství dětské knihy** (SNDK). V prvním roce fungování je vydáno 18 knih. První vydanou knihou byla *Říkej si a hraj*, kterou napsal Karel Jaromír Erben (původní název knihy *Prostonárodní písně a říkadla*) a ilustrace do této knihy vytvořila Alena Ladová.

Ředitelem byl Václav Netušil a v roce 1952 do role šéfredaktora nastoupil Karel Nový. V roce 1956 se stává ředitelem Bohumil Říha a šéfredaktorem Václav Stejskal, v této době získává nakladatelství mnoho kvalitních autorů a překladatelů.

V roce 1964 se stává SNDK jedním ze sedmi zakladatelů Veletrhu dětské knihy v Bologni. A v tomto roce je u nás založen Klub mladých čtenářů.

V roce 1969 poprvé dostává nakladatelství nový název, které se vryje do povědomí všech. Zrozuje se ALBATROS. Po roce 1989 se nakladatelství velkým obloukem vyhne privatizaci.

Jenže v roce 1998 se nakladatelství stává součástí holdingu BONTON, a. s., jako její dceřiná společnost, o 10 let později firma Bonton nakladatelství Albatros prodává. Dnes je součástí nakladatelského domu Albatros Media, a. s.

V roce 2016 nakladatelství Albatros získalo prestižní pečeť Czech Superbrands Award 2016. Albatros tak potvrdil své výjimečné postavení na českém knižním trhu.

Za dobu své existence vydalo přes 10 tisíc titulů. V současné době je to přibližně 110 knížek ročně a soustředí se na kvalitní původní i překladovou literaturu především pro děti od 2 do 12 let. Široké autorské i žánrové spektrum nabízí vedle zavedených autorů.

Nakladatelství jako jediné v ČR má práva na vydávání knížek Astrid Lindgrenové (*Děti z Bullerbynu*) a J. K. Rowlingové (*Harry Potter*).

Zajímavá fakta a data

Knížkou s největším jednorázovým nákladem v historii je *Osada Havranů* Eduarda Štorcha z roku 1982 – jednalo se o 250 000 výtisků.

Knížkou s největším nákladem dnes je *Harry Potter a Fénixův řád* od J. K. Rowlingové z roku 2004 – zde se jednalo o náklad 235 000 výtisků.

Nejvydávanějšími autory se během existence Albatrosu stali Josef Lada, Ondřej Sekora, Václav Čtvrtek a Zdeněk Miler.

Nejfrekventovanějšími ilustrátory jsou Josef Lada, Helena Zmatlíková a Adolf Born.

Zdroj: www.albatros.cz, Wikipedie

Astrid

Zakladatelem firmy je František Prochaska, který se naučil vařit mýdlo ve Vídni. V roce 1847 v Celetné ulici v Praze otevírá malou mýdlárnu, kde mýdlo vyrábí a zároveň s ním obchoduje.

Značka je velice oblíbená, a tak majiteli nezbyvá nic jiného než v Praze 7 otevřít nové prostory. A zároveň začíná spolupracovat s francouzskými výrobci esencí a pařížskými odborníky v oblasti parfumérie. Sám potom začíná s výrobou kosmetického zboží. Do té doby se kosmetické zboží dováželo z Francie. Firma Prochaska byla první

a jedinou firmou na výrobu kosmetického zboží v Rakousku-Uhersku, ale i ve střední Evropě (lépe řečeno na východ od Rýna a na sever od Alp). Toto tvrzení je i písemně doloženo.

V roce 1947 oslavila firma 100 let od svého založení a řídila se hesly „Sto let tradice a jakosti“ a „Sto let ženy krásné kosmetikou Astrid“.

V 60. letech 20. století je firma ASTRID uznávanou značkou kosmetiky světových rozměrů. Pro svou kvalitu a dlouholetou tradici mohla firma začít spolupracovat se známými značkami, jako jsou Dior, Schwarzkopf a mnoho dalších.

Astrid stále inovuje a nabízí kvalitní kosmetické výrobky založené na efektivní kombinaci moderních kosmetických ingrediencí, které přináší vaší pokožce tu nejlepší péči a ochranu.

Sídlo firmy naleznete na adrese v Praze 7 - Holešovice v ulici U Průhonu.

Sortiment firmy je od dětské kosmetiky přes kosmetiku pro ženy, ale i muže až po opalovací a poopalovací krémy proti slunci. Proto až si zase o prázdninách budete mazat pokožku opalovacím krémem, aby vás slunce nespálilo, vzpomeňte si na Františka Prochasku, díky kterému máme skvělou značku Astrid, která je na trhu již 171 let.

Zdroj: www.astrid.cz

Informujeme

Akce

- Duben:** 22. 4. Divadlo Praha
30. 4. Čarodějnice, stavění máje
- Květen:** Kulinárium
Posezení s kytarou
Kácení máje
16. 5. Český den proti rakovině - prodej kytiček
- Červen:** Dětský den, tvůrčí dílny

Dlouho očekávaná akce je na spadnutí. Dne 12. 5. 2018 bude slavnostně otevřena Křížová cesta ve Frýdlantě. Bližší informace naleznete na internetových stránkách města Frýdlant a také na plakátech.

Kde blb, tam nebezpečno!

Jan Werich

Po dohodě s paní hospodskou je možnost si zahrát na sále kulečnick či ping pong a zábava třeba na sobotní večer může začít.

Heřmanický občasník, ročník 8, číslo 2. Vydává obec Heřmanice, Pov. MK ČR E 17534.

Redaktor Oldřich Baťka (oba), tel. 721 068 233, e-mail olda.bat@gmail.com

Za příspěvky od občanů nenese redakce žádnou odpovědnost. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkrátit.

Grafická úprava Ivana Frankelová. Technické zpracování Martina Strnadová a Pavlína Reinhardtová.